

ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น
ขอนแก่น ชัยภูมิ หนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Needs for General Administration of the Educational Institutions at Local
Education Management Network Center in KhonKaen, Chaiyaphum,
Nong Bua Lam Phu Province under Local Administrative Organization

ธัญพร ประวันนา¹, จิรวัดน์ วรณโรจน์²
Thanyaporn Prawanna¹, Jirawat Warunroj²
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2563
Email : SASITHORN_MK26@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น ชัยภูมิ หนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 246 คน เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมาคือ งานธุรการ และงานประชาสัมพันธ์การศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ในส่วนของสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ใน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹ Graduate Student, Master of Education, Major Educational Administration, Northeastern University, Thailand.

² มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

² Northeastern University, Thailand.

*ได้รับบทความ: 6 พฤศจิกายน 2563; แก้ไขบทความ: 26 พฤศจิกายน 2563; ตอบรับการตีพิมพ์: 27 พฤศจิกายน 2563

Received: November 6, 2020; Revised: November 26, 2020; Accepted: November 27, 2020

ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ งานกิจการนักเรียน รองลงมาคือ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และงานธุรการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2. ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา เรียงตามลำดับความสำคัญเป็นดังนี้ 1)งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และงานกิจการนักเรียน 2)งานประชาสัมพันธ์การศึกษา 3)งานธุรการ และ 4)งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

คำสำคัญ : 1. การบริหารงานทั่วไป 2. ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น 3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ABSTRACT

The objectives of the research article were to study the current situation, the desirable condition and needs for general administration of the educational institutions at Local Education Management Network Center in KhonKaen, Chaiyaphum and Nong Bua Lam Phu province under local administrative organization. The sample group used in this research consisted of school administrators and teachers with the total number of 246 people. The research tool was a questionnaire. The statistics used in data analysis comprised percentage, frequency, mean and PNI_{modified}.

The research results were found that: 1. The current situation of general administration of the educational institutions in overall, was rated at a high level, when considering in each aspect, it was found that the aspect with the highest average was educational technology, followed by general administration and public relations for education respectively, while the aspect with the lowest average was premises and environment. The desirable condition, in overall, was rated at the highest level, when considering in each aspect, it was found that the aspect with the highest average was student affairs, followed by premises and environment and general administration respectively, while the aspect with the lowest average was educational technology. 2. Needs for general administration of educational institutions arranged from the highest to the lowest needs were as follows: 1) premises and environment and student affairs, 2) public relations for education, 3) general administration and 4) educational technology respectively.

Keywords : 1. General Administration 2. Local Educational Management Network Center 3. Local Administrative Organization

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (สิงห์ทอง บัวชุม, 2553 : 92) การกระจายอำนาจทางการศึกษาเป็นกลไกอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้หน่วยงานระดับล่างได้มีอำนาจในการตัดสินใจได้มากยิ่งขึ้น การกระจายอำนาจให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการตามสภาพการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การกระจายอำนาจในการตัดสินใจให้หน่วยงานระดับล่างมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจในด้านต่างๆ ซึ่งในหน่วยงานทางการศึกษาที่ใกล้ชิดกับผู้รับบริการทางการศึกษามากที่สุด คือ สถานศึกษา เพราะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สถานศึกษาสามารถทราบปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ เด็กนักเรียนจะเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีความแตกต่างกันของแต่ละพื้นที่(มงคล ชื่นชม, 2545 : 66)

กระทรวงศึกษาธิการ(2546 : 6) ได้ระบุไว้ในคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลว่า การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารองค์กร ให้บริการงานบริหารอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานอื่นๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษารวมกับภาระงานที่ไม่ได้อยู่ในงานการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานส่วนบุคคลจะมารวมอยู่กับการบริหารงานทั่วไป งานของการบริหารทั่วไปได้ครอบคลุมงานในหลายเรื่อง ซึ่งถือว่าเป็นงานสนับสนุนที่สำคัญไม่น้อยกว่างานอื่นที่จะสนับสนุนให้การดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาดำเนินไปได้ด้วยดี(นิเวศน์ อรรถพงษ์, 2547 : 19)

งานบริหารทั่วไปมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาในฐานะช่วยสนับสนุนงานวิชาการ รวมทั้งงานอื่นๆ เช่น งานธุรการงานกิจการนักเรียนเพราะงานฝ่ายบริหารทั่วไปมีส่วนส่งเสริมนักเรียน ส่งเสริมการเรียนการสอนเสริมสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมดูแลสวัสดิการของครูนักเรียนนักรการโรงตลอดจนการจัดสวัสดิการให้บุคลากรในสถานศึกษาจึงเป็นงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายใน

สถานศึกษาช่วยเสริมสร้างสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้นสถานศึกษาจึงต้องดำเนินการให้เป็นระบบและมีความสอดคล้องกับกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษา(สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา, 2545 : 57-58) ถ้าสถานศึกษาจัดงานบริหารทั่วไปได้ถูกต้องครบถ้วนก็จะเป็นการสร้างชื่อเสียงและภาพลักษณ์ให้สถานศึกษาได้เป็นที่รู้จักและยอมรับจากประชาชนอันจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีของครูในสถานศึกษากับนักเรียนครูกับผู้ปกครองโดยเฉพาะสถานศึกษาในเขตเมืองและชนบทที่มีจำนวนนักเรียนแตกต่างกันจำนวนครูและบุคลากรในสถานศึกษาเพิ่มขึ้นความจำเป็นในด้านบริหารทั่วไปต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้ประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาตามความถนัดและความสนใจจึงมีมากขึ้นและมีผลกระทบโดยตรงต่อการบริหารสถานศึกษาทำให้ผู้อำนวยการรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานบริหารทั่วไปต้องมีการะหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น(รุ่งฤดี ศรีแสง พลาส, 2557 : 3) การบริหารทั่วไปเป็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการหน่วยงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาให้ชนวิเทศกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมส่งเสริมในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา (ชนเชษฐ์ โพธิ์ศรี, 2560 : 5)

สถานศึกษาศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น ขอนแก่น ชัยภูมิ หนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับผิดชอบพื้นที่ 3 จังหวัด มีสถานศึกษาในสังกัด 25 แห่ง ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับการศึกษาภาคบังคับ สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาที่ผ่านมา คือการบริหารงานด้านธุรการไม่มีการสำรวจความต้องการของผู้รับบริการบุคลากรไม่เพียงพอในการดำเนินงานด้านธุรการเพราะครูต้องทำหน้าที่สอนหนังสือด้วยทำงานสารบรรณด้วยการรับ-ส่งข้อมูลข่าวสารระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่ล่าช้าเพราะเจ้าหน้าที่ธุรการไม่มีความชำนาญในการใช้ระบบ e-filling ในการรับ-ส่งหนังสือ ด้านข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบันการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างโปรแกรมของสถานศึกษากับเขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้สถานศึกษามีการใช้สื่อการเรียนการสอนออนไลน์น้อยอัตรากำลังครูและบุคลากรทางศึกษามีไม่เพียงพอขาดงบประมาณในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมบางสถานศึกษาก็ไม่มีรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายบริหารมีแต่ผู้บริหารคนเดียว ส่งผลให้การบริหารงานของสถานศึกษาขาดประสิทธิภาพเกิดความล่าช้า โดยเฉพาะการบริหารงานด้านบริหารงานทั่วไปของ

สถานศึกษา ซึ่งเป็นงานที่ต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาโดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็ก

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น ชัยภูมิ หนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเสริมสร้างสนับสนุนหรือปรับปรุงการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น ขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

3.1 ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น ขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.2 ผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาบุคลากรทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีแนวทางการดำเนินพัฒนาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น ขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน และครูผู้สอน จำนวน 193 คน รวมเป็น 246 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาร์ยามเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม 0.05 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเลือกตอบ(Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น ขอนแก่น

ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 งาน ประกอบด้วย งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานธุรการ งานกิจการนักเรียน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และงานประชาสัมพันธ์การศึกษามีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการวัดแบบลิเคิทสเกล (Likert, 1970 : 275) ตั้งแต่ระดับปฏิบัติ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการคำนวณหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น ขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น ขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่	การบริหารงานทั่วไปของ สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการ จำเป็น	
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	PNI	ลำดับ
Modified									
1	งานอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม	4.15	0.35	มาก	4.66	0.46	มากที่สุด	0.12	1
2	งานธุรการ	4.22	0.41	มาก	4.63	0.48	มากที่สุด	0.09	3
3	งานกิจการนักเรียน	4.16	0.36	มาก	4.67	0.47	มากที่สุด	0.12	1
4	งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.23	0.42	มาก	4.50	0.49	มากที่สุด	0.07	4
5	งานประชาสัมพันธ์การศึกษา	4.22	0.42	มาก	4.53	0.49	มากที่สุด	0.10	2
รวม		4.19	0.39	มาก	4.60	0.47	มากที่สุด	0.10	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น ขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบอยู่ในระดับมากทุกด้าน

โดยด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.42) รองลงมาคือ งานธุรการ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.41)และ งานประชาสัมพันธ์การศึกษา($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.42) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.35)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานกิจการนักเรียน($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.47) รองลงมาคือ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.46) และงานธุรการ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.48) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.49)

ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยรวมเท่ากับ 0.10 โดยเรียงตามความสำคัญ ดังนี้ 1)งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และงานกิจการนักเรียน($PNI_{Modified}=0.12$) 2)งานประชาสัมพันธ์การศึกษา ($PNI_{Modified}=0.10$) 3)งานธุรการ($PNI_{Modified}=0.09$) 4)งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา($PNI_{Modified}=0.07$)

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น ขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ งานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมาคือ งานด้านธุรการ งานด้านประชาสัมพันธ์การศึกษา งานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรเกี่ยวกับการให้บริการในการบริหารงานอื่นให้บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ เช่น การจัดห้องเรียนให้มีคุณภาพมีบรรยากาศที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนการบำรุงรักษาอาคารสถานที่พร้อมใช้งานตลอดเวลาการบริการในการตรวจสอบคุณภาพ การประสานงานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน การประชาสัมพันธ์และการจัดทำแผนงานหรือโครงการ เพื่อสนองนโยบายของกรมการปกครองผู้ปกครองและชุมชนจึงทำให้สภาพปัจจุบันในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปวรพรรณรัตน์ พิมพรม (2559 : 65) ได้ศึกษาการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า การบริหารงาน

ทั่วไปในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับผลการศึกษา ได้ศึกษาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี พบว่า การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฐปนรรักษ์ มาลี และผดุง พรหมมูล (2561 : 177) ได้ศึกษาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด พบว่าการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประมูล สุวรรณมาโจ (2562 : 16) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า สภาพการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้ปฏิบัติงานบริหารงานทั่วไปและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

6.2 สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นโดยรวมพบว่ามีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดในทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ งานด้านกิจการนักเรียน รองลงมาคือ งานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานด้านธุรการ และงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา เป็นงานแขนงหนึ่งของงานวิชาการ อันเนื่องจากการทำหน้าที่เป็นฝ่ายสนับสนุนงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมมองเห็นง่าย สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารทั่วไปของ วิลาวัลย์ ศรีบุศกร (2556 : 71) ที่กล่าวว่า การบริหารทั่วไปไม่ใช่ภารกิจหน้าที่หลัก แต่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานตามจุดหมายที่ต้องการของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารองค์กร การให้บริการงานอื่นๆ เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนด

6.3 ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความต้องการจำเป็นของการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่มีความแออัด นักเรียนนั่งเรียนติดกัน โดยไม่รักษาระยะห่างทางสังคม(Social Distancing) อย่างน้อย 1 เมตร โดยวิธีการใช้ฉากกั้นระหว่างโต๊ะหรือระหว่างบุคคลแต่สถานศึกษาได้มีดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาวามสะอาดห้องและสถานที่ การตรวจวัดอุณหภูมิ การจัดอุปกรณ์ล้างมือไว้ตรงบริเวณหน้าประตูเข้า-ออกของโรงเรียน จึงทำให้สถานศึกษาศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความต้องการให้พัฒนาและปรับปรุงการบริการงานทั่วไปอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมากที่สุดสอดคล้องกับขอบข่ายการดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 17) ที่ว่า สถานศึกษาต้องบำรุง ดูแล พัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ มั่นคง และปลอดภัย

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางกำหนดนโยบายและแผนการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่นขอนแก่น ชัยภูมิ หนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบริบทและสภาพแวดล้อมคล้ายคลึงกันได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของประเทศชาติให้มีคุณภาพและมาตรฐานต่อไป

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมให้มีการจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงและบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ห้องเรียน ให้มีความปลอดภัย

7.2.2 งานกิจการนักเรียน ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยให้แก่แก่นักเรียน ดังนั้นสถานศึกษาควรร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการการตรวจสุขภาพร่างกายนักเรียนเป็นประจำปี เพื่อตรวจร่างกาย บันทึกการเติบโตและให้บริการด้านสุขภาพอนามัยให้แก่แก่นักเรียน เพื่อให้แก่นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

7.2.3 งานประชาสัมพันธ์การศึกษา ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดให้มีการประเมินผลและปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาดังนั้นสถานศึกษาควรมีการประเมินความพึงพอใจต่อการประชาสัมพันธ์เมื่อสถานศึกษาจัดกิจกรรมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา และควรจัดส่งครูเข้าอบรมในด้านประชาสัมพันธ์การศึกษา เพื่อมาทำงานด้านการประชาสัมพันธ์หรือจัดอบรมแก่ครูทุกคนให้เข้าใจงานด้านนี้ว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

7.2.4 งานธุรการ ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดทำบัญชีวัสดุครุภัณฑ์และการจัดแผนที่เป็นระบบเพื่อให้ค้นหาเอกสารที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นสถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการงนธุรการมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรฝ่ายธุรการให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีวัสดุครุภัณฑ์และการจัดแผนที่เป็นระบบด้วยระบบคอมพิวเตอร์ พร้อมจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานฝ่ายธุรการและบุคลากรรับผิดชอบอย่างชัดเจน

7.2.5 งานเทคโนโลยีการศึกษา ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การสำรวจข้อมูลด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการพัฒนาบุคลากรด้านทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีดังนั้น สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้จัดซื้อจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับความต้องการใช้ พร้อมแต่งตั้งบุคลากรที่มีความสามารถรับผิดชอบงานสารสนเทศโดยเฉพาะ เพื่อดูแลให้ระบบงานสารสนเทศเป็นระบบ มีความเป็นปัจจุบัน และสะดวกต่อการนำไปใช้อยู่เสมอ

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ควรศึกษาการบริหารงานทั่วไปด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7.3.2 ควรมีการศึกษาปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาขอนแก่น ชัยภูมิ และหนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร : ศรุสภา.

ชนเชษฐ์ โพธิ์ศรี. (2560). การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ฐปนรรณ์ มาลี และผดุง พรหมมูล. (2561). การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด. วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต. 14(1). 177-190.

นิเวศน์ อรรถพงษ์. (2547). การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

ปรววรรณรัตน์ พิมพ์ม. (2559). การบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ประมูล สุวรรณมาโจ. (2562). สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- มงคล ชื่นชม. (2545). **คู่มือการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- รุ่งฤดี ศรีแสง ปลาย. (2557). **การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วิลาวัลย์ ศรีบุศกร. (2556). **การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา. (2545). **แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **แนวทางการนิเทศเต็มพิกัด**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สิงห์ทอง บัวชุม. (2553). **การบริหารและการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2563. จาก [http://old-book.ru.ac.th/e-book/e/EF308\(47\)/EF308\(47\)-2.pdf](http://old-book.ru.ac.th/e-book/e/EF308(47)/EF308(47)-2.pdf)
- Likert. (1970). **New Patterns of Management**. New York : McGraw-Hill.

9. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์อย่างสูงจาก ดร.วานิช ประเสริฐพรคนบดี คณะศึกษาศาสตร์ ดร.จิรวัฒน์ วรณโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษาพร้อมให้คำแนะนำตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ ขอบขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้วิทยาการต่างๆ ให้แก่ผู้วิจัย ขอบขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และครูศูนย์เครือข่ายการจัดการศึกษาท้องถิ่น ขอนแก่น ชัยภูมิ หนองบัวลำภู สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดหนองบัวลำภู ตลอดจนทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำงานวิจัยในครั้งนี้ ที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงครอบครัวที่คอยสนับสนุน ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยทำการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยดี